

Sygn. akt VII U 333/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Paulina Filipkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 października 2017 r. w Warszawie

sprawy L. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia (emerytury)

na skutek odwołania L. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 3 grudnia 2015 roku, znak: (...)

- oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 333/16

UZASADNIENIE

L. C. wniósł odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 3 grudnia 2015 r., znak: (...), zobowiązującej go do zwrotu kwoty 5.886,84 złotych tytułem nienależnie pobranego świadczenia. Odwołujący skarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci przepisów art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ubezpieczony wniósł o uchylenie decyzji w całości bądź o jej zmianę i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. Odwołujący w uzasadnieniu wskazał, że organ rentowy nie odliczając kwot w wysokości 7.255,14 złotych za rok 2011 i 5.986,54 złotych za rok 2013 naraził go na zapłacenie wyższego podatku dochodowego. L. C. kwestionował również kwotę nienależnie pobranego świadczenia ustaloną przez organ rentowy i podnosił, że została ona obliczona w nieprawidłowy sposób (k. 2-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

w odpowiedzi na odwołanie z dnia 15 lutego 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. W ocenie organu rentowego przychód osiągnięty przez odwołującego po dokonaniu dobrowolnej wpłaty na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w miesiącach styczeń – lipiec 2013 r. uzasadniał zawieszenie lub zmniejszenie emerytury łącznie o kwotę 5.886,84 złotych. Oddział wskazał, że przyczyną wydania decyzji było zaświadczenie wystawione przez (...), gdzie został wskazany przychód odwołującego w wysokości 10.087,88 złotych. Zakład również podniósł, że w

wydawanych decyzjach znajdowało się pouczenie o obowiązku informowania o fakcie uzyskiwania przychodu oraz okolicznościach powodujących obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń (k. 11 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Począwszy od sierpnia 2008r. ubezpieczony L. C. ma ustalone prawo do emerytury (decyzja z 12 grudnia 2008r. znak (...) k. 74 t. I a.r.). Wpłata emerytury w kolejnych okresach była wielokrotnie zawieszana, a następnie podejmowana, stosownie do wniosków ubezpieczonego. Emerytura była także przeliczana, ze względu na kontynuowanie zatrudnienia przez ubezpieczonego. Na przestrzeni lat organ rentowy dokonywał także waloryzacji świadczenia oraz jego rozliczenia w związku z osiąganym przychodem, który uzasadniał zmniejszenie świadczenia (np. decyzja z dnia 25 sierpnia 2011r. k. 131 t. I a.r., decyzja z dnia 22 grudnia 2012r. k. 172 t. I a.r., decyzja z 21 listopada 2014r. k. 217 t. II a.r.). Organ rentowy orzekał także o pobraniu przez ubezpieczonego nienależnego świadczenia (np. decyzja z dnia 9 lutego 2012r. k. 143 t. I a.r., decyzja z 21 listopada 2014r. k. 217 t. II a.r.). W kolejnych decyzjach organ rentowy konsekwentnie zawierał pouczenie, w którym wskazał okoliczności powodujące konieczność zwrotu nienależnie pobranego świadczenia oraz zawieszenie albo zmniejszenie prawa do emerytury (pouczenia w poszczególnych decyzjach poczynając od decyzji z dnia 12 grudnia 2008r. k. 74 t. I a.r.).

Decyzje wydawane przez organ rentowy zawierały również pouczenia

o obowiązku odwołującego dotyczącym informowania Zakładu

o uzyskiwaniu przychodu oraz okolicznościach powodujących zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia (decyzja z dnia 12 grudnia 2008 r. – k. 74 a. e., decyzja z dnia 29 stycznia 2009 r. – k. 80 a. e., decyzja z dnia 1 marca 2009 r. – k. 92 a. e., decyzja z dnia 25 marca 2009 r. – k. 90 a. e., decyzja z dnia 9 lutego 2010 r. – k. 100 a. e., decyzja z dnia 1 marca 2010 r. – k. 108 a. e., decyzja z dnia 30 czerwca 2010 r. – k. 103 a. e., decyzja z dnia 25 stycznia 2011 r. – k. 116 a. e., decyzja z dnia 1 marca 2011r. – k. 137 a. e., decyzja z dnia 3 marca 2011 r. – k. 128 a. e., decyzja z dnia 25 sierpnia 2011 r. – k. 131 a. e., decyzja z dnia 23 września 2011 r.

– k. 138 a. e., decyzja z dnia 20 stycznia 2012 r. – k. 147 a. e., decyzja z dnia 26 marca 2012 r. – k. 168 a. e., decyzja z dnia 22 grudnia 2012 r. – k. 172 a. e., decyzja z dnia 15 stycznia 2013 r. – k. 181 a. e., decyzja z dnia 31 stycznia 2013 r. – k. 191 a. e., decyzja z dnia 26 lutego 2013 r. – k. 207 a. e., decyzja z dnia 23 maja 2013 r. – a. e., decyzja z dnia 1 października 2013 r. – k. 11 i 17 a. e., decyzja z dnia 15 marca 2014 r.

– k. 43 a. e., decyzja z dnia 22 września 2014 r. – k. 179 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu wniosku L. C. z dnia 13 sierpnia 2013 r., decyzją z dnia 1 października 2013 r., znak: (...) przyznał odwołującemu prawo do emerytury od dnia 8 sierpnia 2013 r. t.j. od osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Jednocześnie wypłata emerytury została zawieszona, gdyż to świadczenie było świadczeniem mniej korzystnym od emerytury dotychczas wypłacanej (k. 11 t. II a. e.).

W kolejnych latach ubezpieczony pobierał emeryturę i jednocześnie osiągał przychody z innych źródeł (okoliczności bezsporne).

Organ rentowy pismem z dnia 8 października 2014 r. poinformował odwołującego, że nie wpłynęło zaświadczenie o wysokości przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z firmy (...). Wobec powyższego Oddział zobowiązał ubezpieczonego do nadesłania w ciągu 14 dni zaświadczenia wystawionego przez płatnika składek o wysokości przychodów podlegających rozliczeniu uzyskanych w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 lipca 2013 r. (k. 199 t. II a. r.).

Zgodnie z pismem Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. z dnia 29 października 2014 r., odwołujący w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 lipca 2013 r. uzyskał przychód w wysokości 40.022,34 złotych, w tym: za styczeń – 10.087,88 złotych, za luty – 4.462,88 złotych, za marzec – 4.462,88 złotych, za kwiecień – 5.662,88 złotych, za maj – 6.564,44 złotych, za czerwiec – 4.462,88 złotych oraz za lipiec – 4.318,50 złotych (k. 207 a. e.).

Organ rentowy w dniu 21 listopada 2014 r. zawiadomił odwołującego o miesięcznym rozliczeniu emerytury oraz o możliwości wpłaty kwoty 2.158,52 złotych na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Oddział wskazał, że łączna kwota

nienależnie pobranych świadczeń w roku 2013 za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 lipca 2013 r. w przypadku dokonania wpłaty na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych wyniesie 5.886,84złoty, a przy jej braku – 10.692,30 złotych (k. 217 a. e.).

Decyzją z dnia 4 grudnia 2014 r., znak: (...) organ rentowy przeliczył emeryturę odwołującego od dnia 1 listopada 2014 r. W punktach III i VII decyzji ponownie zawarto pouczenie, w których wskazano okoliczności powodujące zwrot nienależnie pobranego świadczenia oraz zawieszenie albo zmniejszenie prawa do emerytury (k. 225-227 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w oparciu o własne ustalenia wydał decyzję z dnia 3 grudnia 2015 r., znak: (...) o miesięcznym rozliczeniu świadczeń, po wpłacie na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy dokonał miesięcznego rozliczenia pobieranej przez odwołującego emerytury w związku z uzyskaniem przez niego przychodem w poszczególnych miesiącach w 2013 roku po dokonaniu wpłaty na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Oddział wskazał, że przychód osiągnięty przez ubezpieczonego w poszczególnych miesiącach uzasadniał zmniejszenie albo zawieszenie świadczenia łącznie o kwotę 5.886,84 złotych. Organ rentowy ustalił jednocześnie, że odwołujący jest zobowiązany do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 5.886,84 złotych, na którą złożyły się kwoty: 2.613,24 złotych za styczeń, 528,00 złotych za luty oraz 549,12 złotych za okres od marca do lipca 2013 r. (decyzja k. 229 t. II a.r.).

Sąd na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości A. G. ustalił, że rozliczenie przez organ rentowy przychodu odwołującego za 2013r. w ujęciu matematycznym jest dokonane prawidłowo. Roszczenia odsetkowe ubezpieczonego odnoszą się do innych decyzji ZUS, które obejmowały rozliczenia roczne za lata 2011-2012. Organ rentowy zwrócił ubezpieczonemu kwotę w wysokości 7.225,14 złotych wraz z należnymi odsetkami ustalając prawidłową wartość świadczenia do wypłaty po rozliczeniu przychodu rocznego za 2011 r. zmniejszonego o dokonane wpłaty w trakcie roku. Na skutek wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 13 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt K 2/2012 organ rentowy wypłacił odwołującemu zaległe świadczenia za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r., czym zrealizował rozliczenie wyrównanie z odsetkami obejmujące jednocześnie rozliczenie przychodu za lata 2011-2012 (k. 97-104 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o niekwestionowany przez strony materiał dowodowy, zgromadzony w aktach rentowych i aktach sprawy oraz w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu księgowości A. G.. Z dokumentów, w zakresie jakim Sąd ustalił stan faktyczny jasno i przejrzyście wynika przebieg postępowania toczącego się przed organem rentowym. Strony w toku postępowania nie kwestionowały wiarygodności dowodów, w oparciu o które Sąd ustalił stan faktyczny, toteż należało uznać je za wiarygodne i niebudzące wątpliwości.

Sąd ocenił za w pełni wiarygodną opinię sporządzoną przez biegłego sądowego z zakresu księgowości A. G.. Zdaniem Sądu, rzetelność, jak i obszerność opinii wskazuje na prawidłowość oceny biegłego sytuacji faktycznej w oparciu o zgromadzone dokumenty mając również na uwadze przepisy prawa. Biegły sądowy odnosił się do zastrzeżeń przedstawionych przez odwołującego w toku postępowania sądowego, gdzie w sposób wyczerpujący uzasadniał każde swoje twierdzenie.

W związku z powyższym Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego pominął wszystkie dokumenty przedstawione przez odwołującego w toku postępowania sądowego, które dotyczyły jego aktualnej sytuacji finansowej (k. 22-32 a. s.). Ubezpieczony uzasadniał złożenie tych wniosków dowodowych celem wykazania, że nie będzie on w stanie spłacić nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 5.889,84 złotych. W piśmie procesowym zawierającym zastrzeżenia do opinii sporządzonej przez biegłego sądowego, odwołujący wskazywał, że może jedynie zapłacić kwotę 2.283,84 złotych w dziesięciu ratach. Jednakże Sąd ustalił, że sytuacja finansowa ubezpieczonego była bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, gdyż zaskarżona decyzja dotyczyła jedynie zasadności zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Kwestia

ustalenia możliwości spłaty przez odwołującego jest wtórna i nie mogła być rozpatrywana w tym postępowaniu sądowym.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie L. C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 3 grudnia 2015 r., znak: (...) jako niezasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

- świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Stosownie zaś do treści art. 104 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy.

W myśl art. 104 ust. 2 i 6 ustawy emerytalnej, za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3. Za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, i kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

W świetle art. 104 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przepisy 1, 1a i 2 stosuje się również do osób wyłączonych z obowiązku ubezpieczenia społecznego z tytułu ustalenia prawa do emerytury i renty lub wykonujących działalność niepodlegającą obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z uwagi na podleganie temu obowiązkowi z innego tytułu.

Na podstawie art. 104 ust. 7 i 8 powołanej ustawy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130% tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w wysokości:

- 1) 24% kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r. - dla emerytury lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;
- 2) 18% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy;
- 3) 20,4% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba.

Zaś w myśl art. 104 ust. 10 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie do 14 roboczego dnia listopada - kwoty graniczne przychodu dla mijającego roku kalendarzowego.

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują również przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty (Dz. U. z 1992 r. Nr 58, poz. 290 ze zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem”.

Zgodnie z § 7 ust. 1 wskazanego rozporządzenia organ rentowy ustala łączną kwotę dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w okresie ubiegłego roku kalendarzowego i porównuje go z sumą kwot obliczonych od kwoty bazowej dla kolejnych miesięcy tego roku kalendarzowego:

- 1) wskaźnikiem 60%, zwaną dalej "niższą kwotą graniczną dochodu",
- 2) wskaźnikiem 120%, zwaną dalej "wyższą kwotą graniczną dochodu".

W rozumieniu § 8 ust. 2 rozporządzenia, jeżeli łączna kwota dochodu osiągniętego przez emeryta lub rencistę w okresie ubiegłego roku kalendarzowego przekroczyła niższą kwotę graniczną, organ rentowy ustala, że:

1. dochód osiągnięty przez emeryta lub rencistę uzasadniał:

- a) zmniejszenie świadczeń wypłaconych za okres ubiegłego roku kalendarzowego, jeżeli dochód nie przekroczył wyższej kwoty granicznej dochodu,
- b) zawieszenie świadczeń wypłaconych za okres ubiegłego roku kalendarzowego, jeżeli dochód przekroczył wyższą kwotę graniczną dochodu,

2. kwotę różnicy między należną a wypłaconą kwotą świadczeń, która podlega zwrotowi.

Zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 listopada 2013r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2013r. stosowanych przy zawieszeniu albo zmniejszaniu emerytur i rent (M. P. z 2013 r., poz. 961) na podstawie art. 104 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza się, że kwoty graniczne przychodu dla 2013 r. wynoszą odpowiednio:

1) 3.0661,20 złotych - co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 2.457,20 złotych - od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 28 lutego 2013 r.,
- 2.583,30 złotych - od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 31 maja 2013 r.,
- 2.618,10 złotych – od dnia 1 czerwca 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r.,
- 2.528,80 złotych - od dnia 1 września 2013 r. do dnia 30 listopada 2013 r.,
- 2.556,20 złotych - od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.;

2) 5.6941,30 złotych - co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 130% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 4.563,30 złotych - od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 28 lutego 2013 r.,
- 4.797,40 złotych - od dnia 1 marca 2013 r. do dnia 31 maja 2013 r.,
- 4.862,10 złotych - od dnia 1 czerwca 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r.,

- 4.696,30 złotych - od dnia 1 września 2013 r. do dnia 30 listopada 2013 r.,

- 4.747,30 złotych - od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej przez odwołującego decyzji organu rentowego, zgodnie z którą zobowiązano go do zwrotu nienależnie pobranej emerytury w kwocie 5.886,84 złotych za okres od stycznia do lipca 2013 r. Sąd doszedł do wniosku, że ubezpieczony w toku postępowania wielokrotnie modyfikował swoje stanowisko wskazując na nowe okoliczności, które jego zdaniem miały skutkować zmianą zaskarżonej decyzji. Ubezpieczony podnosił, że organ rentowy nie odliczając kwot w wysokości 7.255,14 złotych za rok 2011 i 5.986,54 złotych za rok 2013 naraził go na zapłacenie wyższego podatku dochodowego. Ponadto L. C. obarczył winą pracowników organu rentowego, którzy jego zdaniem, pomimo dysponowania odpowiednią dokumentacją, dopiero po ponad dwóch lat dopatryli się nieprawidłowości i wydali skarżoną decyzję. Odwołujący jednocześnie podniósł, że według jego obliczeń, na dzień 21 czerwca 2017 r. poniósł stratę na kwotę 3.603,00 złotych, a więc należy uznać za nienależnie pobrane świadczenie kwocie 2.283,84 złotych, którą jest on w stanie spłacić w dziesięciu ratach.

Sąd zważył, że zarzuty odwołującego nie koncentrowały się wokół kwestii związanej ze sposobem oraz wysokością naliczenia przez organ rentowy co do zasady nienależnie pobranego świadczenia. Dokumenty zgromadzone w toku postępowania oraz opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości wykazała, że organ rentowy w sposób prawidłowy zastosował obowiązujące przepisy prawa i z matematycznego punktu widzenia trafnie wyliczył kwotę, którą ubezpieczony był zobowiązany zwrócić.

Zdaniem Sądu, zapłacenie przez odwołującego wyższego podatku dochodowego w 2014 r. jest nieistotne dla rozstrzygnięcia w sprawie. Podnoszony przez ubezpieczonego zarzut nie ma żadnego powiązania z zasadnością wydania decyzji w przedmiocie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Organ rentowy, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. prawidłowo rozliczył i wypłacił ubezpieczonemu kwotę 7.225,14 złotych wraz z odsetkami tytułem zawieszonych emerytur za okres od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Uzyskana kwota podlegała doliczeniu do przychodu i podatku dochodowego za 2014 r. Organ rentowy, z uwagi na obowiązujący ówczesnie stan prawny przed wydaniem wyroku przez Trybunał Konstytucyjny, nie miał możliwości wypłacania emerytury odwołującemu, która podlegała zawieszeniu. Ponadto Sąd doszedł do wniosku, że odwołujący nie zaskarżył wydanych decyzji przez organ rentowy, a wobec ich uprawomocnienia dalsze rozważania co do ich zasadności są bezprzedmiotowe.

Odwołujący również nie ma racji wskazując, że odpowiedzialnymi za wydanie niekorzystnej dla niego decyzji byli pracownicy organu rentowego. Sąd zważył, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie dysponował całością dokumentacji, która była istotna w kontekście zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia emerytalnego. Jak wynika z niekwestionowanego stanu faktycznego, organ rentowy w piśmie z dnia

8 października 2014 r. poinformował odwołującego, że nie wpłynęło zaświadczenie o wysokości przychodów uzyskanych przez niego z tytułu wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z firmy (...). Dopiero na skutek interwencji organu rentowego, pracodawca ubezpieczonego na piśmie z dnia 29 października 2014 r. przedstawił zestawienie zarobków osiągniętych przez odwołującego w okresie od stycznia do lipca 2013r. Sąd zważył, że zgodnie z art. 127 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, emeryt lub rencista jest zobowiązany zawiadomić organ rentowy o podjęciu działalności, o której mowa w art. 104 ust. 1-4 i o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu, a po upływie roku kalendarzowego - o wysokości tego przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym. Należy zauważyć, że odwołujący nie zgłosił do organu rentowego wniosku o zawieszenie lub zmniejszenie świadczenia w związku z osiągnięciem przychodu uzyskanego w 2013 r., dlatego jego emerytura wypłacana była w pełnej wysokości. Powyższy przepis nakłada obowiązek informacyjny na emerytów i rencistów, który ma na celu umożliwienie organowi rentowemu realizowanie jego funkcji kontrolnej w zakresie zmniejszania lub zawieszania pobieranych świadczeń. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego, „żaden z przepisów prawa

nie przewiduje po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych obowiązku comiesięcznego rozliczania lub korygowania przychodów ubezpieczonego, które mogły mieć wpływ na wypłatę świadczenia rentowego ubezpieczonego. Trzeba bowiem pamiętać, że zgodnie z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych to rencista jest zobowiązany zawiadomić organ rentowy o podjęciu działalności, o której mowa w art. 104 ust. 1 - 4 ustawy emerytalnej i o wysokości osiąganego z tego tytułu przychodu, a po upływie roku kalendarzowego - o wysokości tego przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym. Z przepisu tego jasno wynika, że to właśnie na ubezpieczonym spoczywają obowiązki związane z dostarczaniem organowi rentowemu informacji związanych z osiąganymi przez siebie przychodami, na podstawie których organ rentowy może czynić ustalenia odnośnie kwestii związanych z ewentualnym zawieszeniem, czy też zmniejszeniem świadczenia rentowego należnego ubezpieczonemu.” (wyrok Sądu Apelacyjnego z Gdańska z dnia 10 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa 702/13).

W konsekwencji Sąd zważył, że na skutek zaniechania odwołującego doszło do wydania decyzji zobowiązującej go do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Niewątpliwie, ubezpieczony na przestrzeni od 2008 roku był pouczany każdorazowo w wydawanych przez organ rentowy decyzjach o ewentualnych przyczynach rodzących obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. „Pouczenie o okolicznościach, których wystąpienie spowoduje brak prawa do świadczeń, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie może odnosić się indywidualnie do pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z okoliczności przewidzianych w licznych przepisach wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy. Pouczenie to musi być jednak na tyle zrozumiałe, aby pobierający świadczenie mógł je odnieść do własnej sytuacji. Ponieważ pouczenie dotyczy zmian w stanie faktycznym i prawnym w stosunku do stanu istniejącego w dacie przyznania świadczenia, pobierający świadczenie musi mieć możliwość skonfrontowania zmian, jakie zaszły w jego przypadku, z treścią pouczenia. Pouczenie - zgodnie z intuicją językową - zawiera element wyjaśnienia, jednakże nie można pouczeniu przypisywać cech uzasadnienia (prawnego i faktycznego) decyzji, w którym organ rentowy dokonuje wykładni stosownych przepisów.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt III AUa 1314/12).

Takie też pouczenie było zawarte w decyzjach, które odwołujący otrzymywał w latach 2008-2014, a więc Sąd przyjął, że zdawał on sobie sprawę ze skutków niezłożenia zaświadczenia o wysokości przychodów uzyskanych z tytułu zatrudnienia, zwłaszcza, że w przeszłości organ rentowy orzekał kilkakrotnie o pobraniu przez ubezpieczonego nienależnego świadczenia i o obowiązku jego zwrotu. Ponadto L. C. nie powoływał się na brak świadomości w tym zakresie.

W związku z tym Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji organu rentowego.

Zarządzenie: (...)

(...)